

دفتر فرنگ رضا اسپیلی

۱۶

اشاره‌ی به

آنا ریشیسم اقتصاد پساکمیابی اثر مورای بوکچین، تابلوی «فنجان نقره» اثر شاردن و نگاه هکتور ابالک به آن، سه کتاب درباره‌ی جنبه‌های مختلف هنر در چین، زنی در شب قطبی نوشته‌ی کریستیان ریتز، کتاب نامه‌نگاری‌های نیل کسیدی از نسل بیتنیک‌ها با جک کرواک و همسرش

کل تاریخ نقاشی در کمتر از دو ساعت، تئاتر آتلیه، رکسانا عظیمی، شارل بودلر، رمی متیو، برگزیده‌ی از شعر چین، مجموعه‌ی پلیاد، کالین پانتال، ژنگ زی یو، جاناتان فنبی، رابرت کاپا، آنری کارتیه-برسون، رنه بوری، مارک ریبو، پاتریک زکمن، کارولین دریک، کریس استیل-پرکینز، مارتین پار، هنر چین، نگاهی معاصر به شش هزار سال تاریخ، آی وی وی، هه دولینگ، ژنگ ژیاوگانگ، سامی‌ها (Saami)، هیپی‌ها، آزادی‌های سکسی، جریان‌های هنری زیرزمینی، آلن گینزبرگ، ویلیام باروز، در جاده، کن کیزی، پرواز بر فراز آشیانه‌ی فاخته

کتاب

مورای بوکچین در کتاب آنارشیزم اقتصاد پساکیابی می‌نویسد:

«آزادی خویش فراتر از هر چیز شامل فرآیندی اجتماعی است ... روشن است که هدف انقلاب امروز باید آزاد کردن زندگی روزمره باشد ... این ما هستیم و زندگی‌های روزمره‌ی ما در تک‌تک لحظه‌ها و ساعت‌ها و روزهایش که باید آزاد شویم و نه مفاهیم عامی همچون "تاریخ" و "جامعه". خویش باید همواره در انقلاب هویت داشته باشد نه این که در آن حل شود. خویش باید همواره از فرآیند انقلابی درک و دریافت داشته باشد نه این که در آن غرق شود. هیچ واژه‌ی در فرهنگ واژگان انقلابی از توده گمراه کننده‌تر نیست. آزادی انقلابی باید خود-آزادی‌یی باشد که به ابعاد اجتماعی برسد نه این که "آزادی توده" یا "آزادی طبقه" باشد که پشت آن فرمانروایی نخبگان، سلسله مراتب و دولت کمین کرده است ... از انقلاب باید خودی ظهور کند که مالک تمام و کمال زندگی روزمره باشد نه این که زندگی روزمره‌ی از آن بروز کند که هم‌چنان مالک تمام و کمال خود باشد.»

اقتصاد پساکیابی، نظریه‌ی اقتصادی است ناظر بر امکان تولید کالاها به‌وفور، با کمترین استفاده از نیروی کار به نحوی که کالاهای ضروری با ارزان‌ترین قیمت، حتی رایگان در اختیار شهروندان قرار گیرند. پساکیابی، دوره‌ی است که کیابی و گرانی کالاها و خدمات، دست‌کم کالاها و خدمات اساسی، جای خود را به فراوانی و ارزانی داده است. این نظریه بر آن است که اقتصاد سرمایه‌داری به کمبود کالاها و خدمات دامن می‌زند.

"The liberation of the self involves, above all, a social process ... It is plain that the goal of revolution today must be the liberation of daily life... it is we who have to be liberated, our daily lives, with all their moments, hours and days, and not universals like "History" and "Society". The self must always be identifiable in the revolution, not overwhelmed by it. The self must always be perceivable in the revolutionary process, not submerged by it. There is no word that is more sinister in the "revolutionary" vocabulary than "masses". Revolutionary liberation must be a self-liberation that reaches social dimensions, not "mass liberation" or "class liberation" behind which lurks the rule of an elite, a hierarchy and state... Out of the revolution must emerge a self that takes full possession of daily life, not a daily life that once again takes full possession of the self".

— Murray Bookchin, *Post-Scarcity Anarchism*, The Ramparts Press, Berkeley, 1971, pp. 44-45.

Post-Scarcity Anarchism

Murray Bookchin

WORKING CLASSICS SERIES ③

نمایش - مقاله

—*Toute l'histoire de la peinture en moins de deux heures*, par Hector Obalk, Théâtre de l'Atelier, jusqu'en juin 2022.

—Roxana Azimi, "Dans l'album de ... Hector Obalk", in *M le magazine du Monde*.

«در تابلوی "فنجان نقره" [اثر شاردن (Chardin)] فقط سه شیء و پنج میوه هست بدون تزئین یا دکوری، یا روایتی یا نمادی. این جاست که نقاشی از گرافیک و تصویر تمایز پیدا می‌کند. همه چیز در تاش‌های نقاش است و در لذت مشاهده‌یی که به ما می‌بخشد. در این تابلو باید خود را به جای مگسی گذاشت که انعکاس محو سیب را روی فنجان می‌بیند یا از کناره‌ی کاسه بالا می‌رود تا به سطح باز و وسیعی برسد که قاشقی از آن بیرون زده. ... رنگ پریدگی تحسین‌برانگیزی در دیواره‌های داخلی کاسه هست که عمق و فاصله را برجسته می‌کند.» هکتور اُبالک، منتقد هنری فرانسوی، درباره‌ی این که چرا این حرفه را برگزیده در گفت‌وگو با رکسانا عظیمی، از مکاشفه‌یی می‌گوید که با دیدن این تابلو در سن ۱۹ سالگی برایش پیش آمده، این تابلو بوده که تکلیف او را روشن کرده و دانسته که منتقد هنر خواهد شد، نه تاریخدان هنر که کارش مفهوم‌سازی در هنر است و نه مفسر هنر که تصاویر را تفسیر می‌کند. با مشاهده‌ی این تابلو دانسته که می‌خواهد به دوست داشتن (یا دوست داشته شدن) اثر هنری و دریافت زیبایی‌های آن کمک کند بیشتر از آن که بخواهد به فهم آن کمک کند. در واقع معنای نهان و فعل و انفعال اثر با جامعه کمتر برای او جالب بوده تا مسأله‌ی زیبایی.

او از ماه می تا ژوئن ۲۰۲۲، در تئاتر آتلیه‌ی پاریس نمایشی اجرا کرد با عنوان کل تاریخ نقاشی در کمتر از دو ساعت، و آنجا از همین منظر به تابلوها نگریست. ابالک درباره‌ی علت برگزاری این نمایش می‌گوید: «تابلو نقاشی لیوان شرابی است که شما را با خود می‌برد ... اما این را هم می‌دانم که چشمی که می‌خواهد زیبایی را ببیند باید که بیاموزد و در پی آن هستم که چنین چیزی را منتقل کنم.»

تابلو با عنوان «فنجان نقره» اثر ژان-باتیست سیمئون شاردن (۱۷۷۹-۱۶۹۹) نقاش فرانسوی.

Anthologie de la poésie chinoise

詩
選

PUBLIÉE SOUS LA DIRECTION
DE RÉMI MATHIEU

BIBLIOTHÈQUE DE LA PLÉIADE

nrf

کتاب

سه کتاب که هر یک به جنبه‌ی از هنر چین می‌پردازند.

با اینکه شارل بودلر گفته ترجمه خیانت است و در این گفته بیشتر به شعر نظر داشته اما در فرانسه ترجمه از شعر شاعران جهان به اندازه‌ی کافی منتشر می‌شود و غیر از این هم نمی‌تواند باشد وگرنه چطور از شعر و هنر و زندگی مردم دیگر سر درآوریم؟! رمی متیو با کتاب حجیمش، بیش از ۱۵۰۰ صفحه، برگزیده‌ی از شعر چین از سه هزار سال پیش تا امروز را گرد آورده. این کتاب در مجموعه‌ی معتبر پلیاد و در هشت بخش چاپ شده است. هر بخش با معرفی شاعران و با نگاهی به شرایط اجتماعی دوره‌ی سرودن شعرها و جایگاه شاعر در آن دوره آغاز می‌شود و می‌توانید حدس بزنید که همه جور شعری، از شعر رمانتیک تا شعر دغدغه‌مند و اجتماعی یا حتی مدیحه (در ثنای مائو)، در آن می‌توان یافت. به قول متیو، گردآورنده‌ی اثر، «در شعر چین غالباً پیامی پیچیده، سیاسی یا فلسفی، منتقل می‌شود و فقط حدیث نفس شاعر نیست.»

کتاب دوم تاریخ معاصر چین را از سال ۱۹۳۸ و از دریچه‌ی نگاهِ عکاسانِ آژانسِ معتبرِ عکاسیِ مگنوم پی می‌گیرد و اگر بگوییم که به تعبیری تاریخچه‌ی تحول هنر عکاسی به طور عام و عکاسی خبری و مستند به طور خاص هم هست بیراه نگفته‌ایم. این کتاب، چین را از ورای اشغال ژاپنی‌ها، جنگ داخلی، انقلاب فرهنگی و شکوفایی این روزهایش به ما نشان می‌دهد. کالین پانتالِ انگلیسی و ژنگ زی‌یوِ چینی که کار انتخاب عکس‌ها را به عهده داشته‌اند کتاب را به چهار بخش تقسیم کرده‌اند: ۱. دوره‌ی جنگ ۲. سال‌های مائو ۳. سال‌های دنگ ژیاو پینگ و ۴. دوره‌ی تبدیل شدن به قدرت جهانی. هر بخش شامل پیش‌گفتاری است از جاناتان فنبیِ چین‌شناس. عکاس‌ها به میان زندگی روزمره‌ی مردم رفته‌اند، در مدرسه از دانش‌آموزان و آموزگاران، در کارخانه از کارگران، در خیابان از رهگذران و... عکس گرفته‌اند. می‌توان از رابرت کاپا، هانری کارتیه-برسون، رنه بوری، مارک ریو، پاتریک زکمن، کارولین دریک، کریس استیل-پرکینز و مارتین پار، در این مجموعه، عکس دید.

MAGNUM Chine

Direction d'ouvrage et textes
Colin Pantall et Zheng Ziyu
Introductions
Jonathan Fenby

ACTES SUD

عکس از آنری کارتییه - برون s Cartier-Bresson

عکس از مارتین پار - Martin Parr

عکس از کریس استیل - پرکینز - Chris Steele-Perkins

↑ عکس از بیان بری Ian Berry

↑ عکس از برونو باربی Bruno Barbey

↑ عکس از پاتریک زکمن Patrick Zachmann

اهمیت کتاب هنر چین، نگاه معاصر به شش هزار سال تاریخ در این است که آثار بسیار کهن مانند ناقوس دو تُنی ووهان با سه هزار سال قدمت یا «بودای خندان در کنار حواریانش» مربوط به قرن دوازدهم را در کنار آثار معاصر و مدرن هنرمندان چینی بررسی و هر بار با متنی راهگشا نکته‌هایی به خواننده عرضه می‌کند. اهمیت دیگر کتاب در آن است که در کنار پرداختن به آثار هنرمندانی که در غرب مشهور شده‌اند مثل آی وی وی (Ai Weiwei)، هنرمندان برجسته‌ی دیگری را به خواننده معرفی می‌کند، مانند هه دولینگ یا ژانگ ژیاوگانگ، که در غرب چندان شناخته نیستند.

Colin Mackenzie, Keith Pratt, Jeffrey Moser et Katie Hill, *L'Art chinois. Regard contemporain sur 6000 ans d'histoire*, Phaidon, Paris, 2014.

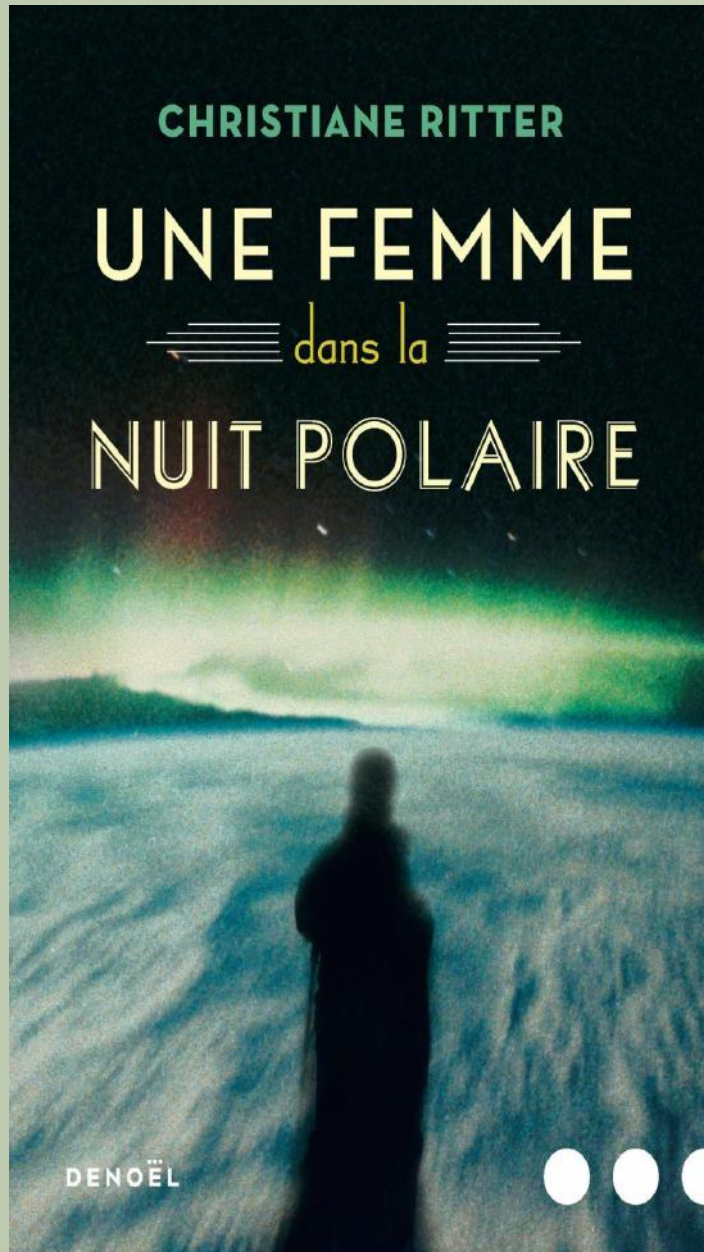

کتاب

کتاب زنی در شب قطبی داستان کریستیان ریتز، نقاش امروز معروف است که در سال ۱۹۳۳ به همراه دختر کوچکش به جزیره اسپیتزبرگ در شمال نروژ، در منطقه‌ی قطبی، می‌رود تا به شوهرش که آنجا به شغل دام‌گذاشتن برای حیوان‌های قطبی مشغول است تا پوستشان را بفروشد بپیوندد. این کار آبا و اجدادی بومیان جزیره اسپیتزبرگ است که بهشان سامی (Saami) می‌گویند و این جزیره از مهم‌ترین زیستگاه‌های خرس قطبی. عشق به طبیعت همراه با قلمی که ملاحظت زنانه‌ی را به خواننده ارزانی می‌کند کتاب را خواندنی کرده است. داستانی واقعی که می‌شود آن را در رده‌ی رمان‌های ماجراجویانه قرار داد؛ پر از اطلاعات درباره‌ی زندگی در شرایط قطبی و ستایش از طبیعت. حکایت شستن ریتز خانه را با آب بدون آن‌که بداند دارد خانه را از قطری از یخ می‌پوشاند نشان می‌دهد که چطور زنی که مهبای زندگی در چنین شرایط سختی نبوده، در نهایت زندگی کاملاً متفاوتی را پیش می‌گیرد، به خاطر علاقه‌اش به طبیعت با آن خو گرفته، از آن درس می‌گیرد و با آن به راحت و آرامش می‌رسد. امروز که آگاهی‌های زیست‌شناسانه اهمیت پیدا کرده‌اند این اثر پیش از بیش خوانده می‌شود و کتاب در آلمان، تبدیل به اثری کلاسیک شده است.

کریستیان ریتز با همسرش هرمان در کلبه‌ی قطبی‌شان

Christiane Ritter, *Une femme dans la nuit polaire*, Denoël, Paris, 2018.

کتاب (نامه‌نگاری)

همه بیتنیک‌ها را می‌شناسیم، نسل شورشی ادبی، سلف هیپی‌ها که در دهه‌ی پنجاه از پیشگامان اعتراض هنری و سیاسی و به‌ویژه اخلاقی بودند و از منادیان آزادی‌های سکسی و پشتیبان جریان‌های هنری زیرزمینی؛ اعتراضی که در دهه‌ی شصت به اوج خود رسید و شکوفایی ادبی و موسیقایی را به همراه داشت و آن‌ها که آن را زیسته‌اند از مواهب آن بهره‌ها برده‌اند. می‌دانیم که بیتنیک از بیت می‌آید به معنی ضربان و تپش و تمپوی موسیقی جاز که آن‌ها دوست‌اش داشتند، که آلن گینزبرگ (Allen Ginsberg) و جک کرواک (Jack Kerouak) و ویلیام باروز (William Burroughs) از چهره‌های شناخته‌شده‌ی این جریان بودند و مخالف جنگ ویتنام و سیاست امپریالیستی آمریکا. اما یک نفر از این میان کمتر شناخته شده است هرچند که تأثیر فراوانی بر این جریان داشته. و معمولاً هم چنین است: چه بسا نام فرد تأثیرگذاری کمتر شنیده شود. نیل کسیدی (Neal Cassady)، در اواخر سال‌های دهه‌ی ۱۹۴۰، آن موقع که گینزبرگ و کرواک دانشجوی هستند و وقتشان را در دانشگاه می‌گذرانند، زندگی‌ها کرده، ماشین‌ها دزدیده و زندانی شده و... این‌ها را از سر گذرانده و حالا می‌خواهد افق‌های نو را درنوردد. او که دستی در نوشتن دارد، همین‌که از بچه‌های خاکی نیویورک می‌شنود علاقه‌مند می‌شود دیدارشان کند. از طریق گینزبرگ با کرواک آشنا و نامه‌هایی بینشان رد و بدل می‌شود. کرواک بعدها می‌گوید که نامه‌های کسیدی به او و به زنش، کارولین، زیباترین متن‌هایی است که تا به حال در آمریکا نوشته شده‌اند. چیزی خیلی زیبا که همه‌چیز در خود دارد عنوان کتابی است از این نامه‌ها، سرودی از غنا و طنز و تعدد معانی و آرزوی آمریکایی شاعرانه و مهیج. از ورای این نامه‌ها شور کسیدی به زن و موسیقی و واژه نمایان است. و بد نیست بدانیم که دین موریارتی، قهرمان رمان در جاده (On the Road) اثر کرواک مستقیم‌تأثر از شخصیت کسیدی است. البته تأثیرگذاری کسیدی به بیتنیک‌ها منحصر نبوده بلکه کن کیزی (Ken Kesey)، مؤلف اثر مهم پرواز بر فراز آشیانه‌ی فاخته خود را تحت تأثیر او می‌دانست.

NEAL
CASSADY

UN TRUC
TRÈS BEAU
QUI CONTIENT TOUT

LETTRES 1944-1950

FINITUDE